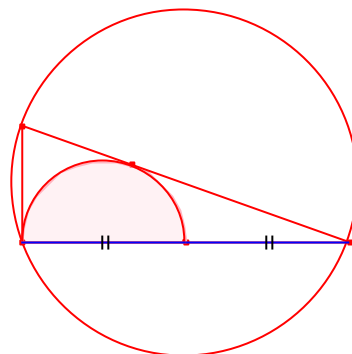

Problemes de Geometria per a l'ESO 481

4801.- La figura està formada per una circumferència que conté un triangle rectangle i una semicircumferència.
 Calculeu la proporció entre l'àrea del semicercle i l'àrea del cercle.

Solució:

Siga el semicercle de centre P i radi $\overline{PA} = \overline{PB} = \overline{PT} = r$
 $\overline{BD} = 2r$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle PTD$:
 $\overline{DT} = 2r\sqrt{2}$

Els triangles rectangles $\triangle EAD, \triangle PTD$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{AE}}{r} = \frac{4r}{2r\sqrt{2}}$$

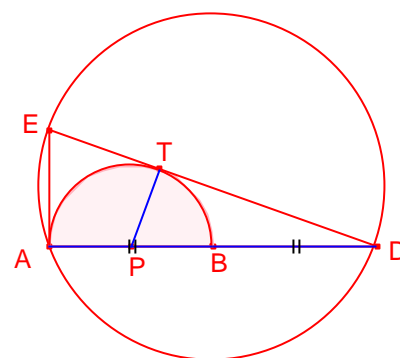
$$\overline{AE} = r\sqrt{2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle EAD$:
 $2R = \overline{DE} = 3r\sqrt{2}$, diàmetre de la circumferència exterior.

$$\frac{r}{R} = \frac{\sqrt{2}}{3}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{\text{semicercle}}}{S_{\text{cercle}}} = \frac{\frac{1}{2}r^2}{R^2} = \frac{1}{9}$$

4802.- La figura està formada per un quadrat un triangle equilàter una semicircumferència i una circumferència tangent a la semicircumferència i al seu diàmetre. Calculeu la proporció entre l'àrea del cercle i l'àrea del semicercle.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga $\overline{OB} = R$ radi de la semicircumferència.

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle BCO$:

$$R^2 = 2 + \sqrt{3}$$

$$R = \sqrt{2 + \sqrt{3}}$$

$$\angle OAB = 30^\circ$$

Siga P el centre de la circumferència de radi $\overline{PT} = r$

$$\overline{OP} = \sqrt{2 + \sqrt{3}} - r$$

$$\frac{r}{\sqrt{2 + \sqrt{3}} - r} = \frac{1}{2}$$

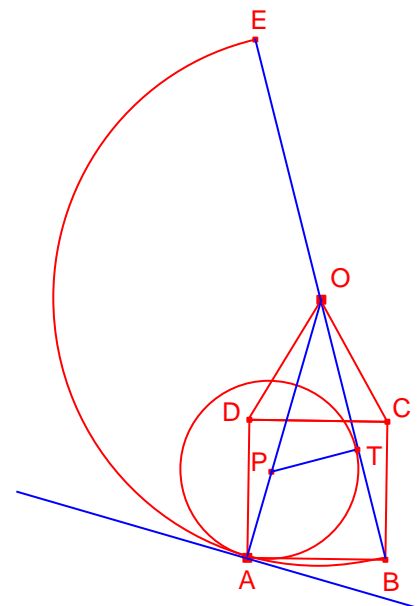
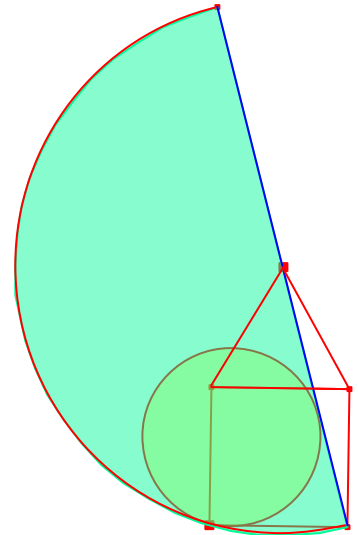
$$R = \frac{1}{3}\sqrt{2 + \sqrt{3}}$$

La proporció entre l'àrea del cercle i del semicercle és:

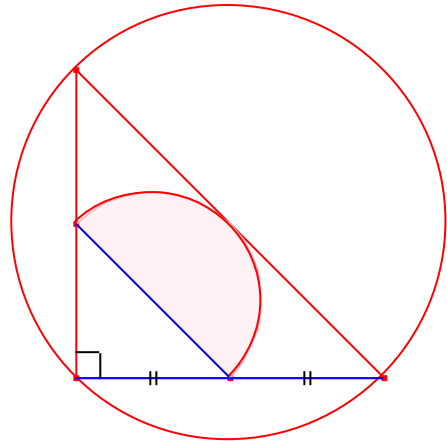
$$\frac{S_{semi}}{S_{cercle}} = \frac{r^2}{\frac{1}{2}R^2} = \frac{2}{9}$$

La proporció entre l'àrea del cercle i l'àrea total és:

$$\frac{S_{semi}}{S_{total}} = \frac{\pi r^2}{\frac{1}{2}\pi R^2 + \frac{1}{4}} = \frac{\pi \frac{1}{9}(2 + \sqrt{3})}{\frac{1}{2}\pi(2 + \sqrt{3}) + \frac{1}{4}} \approx 0.2131$$

4803.- En la figura un triangle està circumscribit a una circumferència. el triangle conté una semicircumferència tangent a la hipotenusa. Calculeu la proporció entre l'àrea del semicercle i l'àrea del cercle.

Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $\overline{BC} = 2R$, diàmetre de la circumferència circumscribita.

Siga el semicercle de diàmetre $\overline{DE} = 2r$

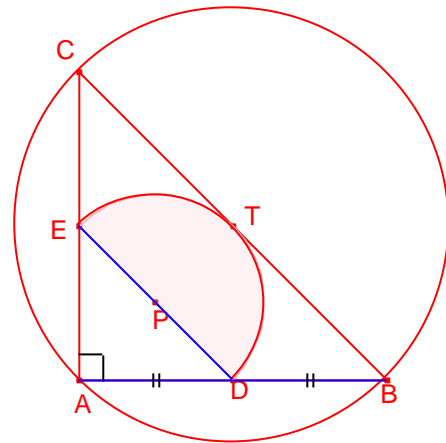
El diàmetre \overline{DE} és paral·lel a la hipotenusa \overline{BC}

$$\overline{BC} = 2 \cdot \overline{DE} = 4r$$

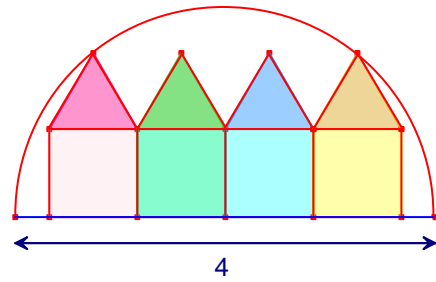
$$R = 2r$$

La proporció d'àrees és:

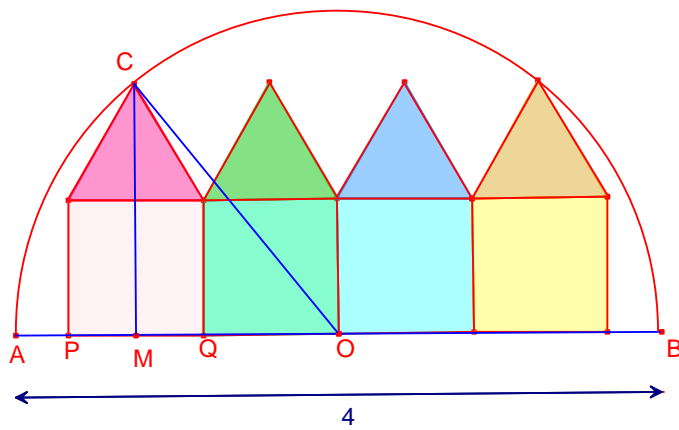
$$\frac{S_{\text{semicercle}}}{S_{\text{cercle}}} = \frac{\frac{1}{2}r^2}{R^2} = \frac{1}{8}$$

4804.- La figura està formada per una semicercle de diàmetre 4 i quatre quadrats i quatre triangles equilàters. Calculeu l'àrea total ombrejada.

Solució:

$$\begin{aligned} OC &= 4 \\ PQ &= c \\ CM &= (1 + \sqrt{3})/2 \cdot c \\ OM &= 3/2 \cdot c \end{aligned}$$

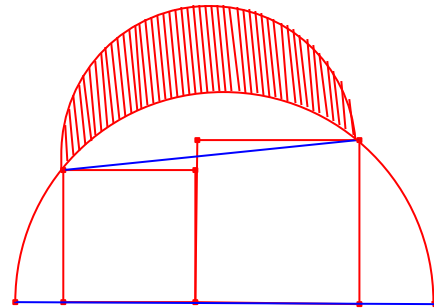
Teorema Pitàgores CMO

$$c^2 = 4 / (4 + \sqrt{3})$$

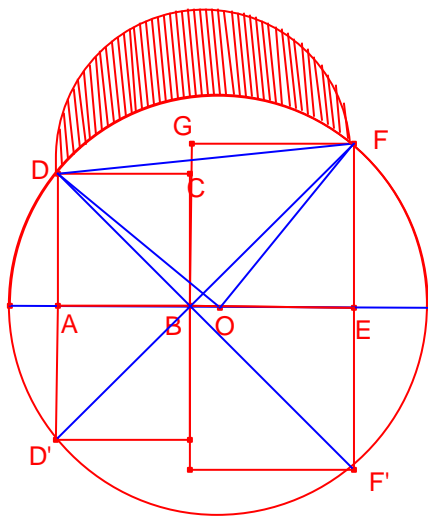
$$[\text{Total}] = (4 + \sqrt{3}) \cdot c^2 = 4$$

4805.- La figura està formada per dues semicircumferències la gran de radi 2 i dos quadrats.

Calculeu l'àrea de la zona ombrejada.

Solució:

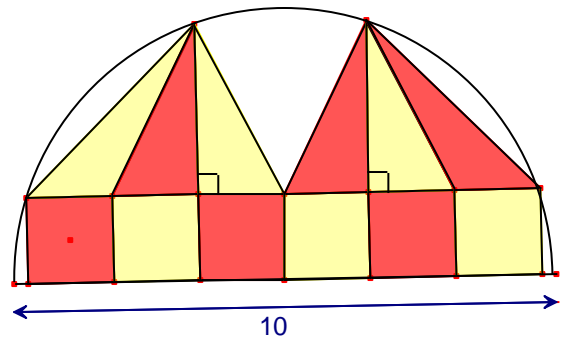
$$\text{arc } DD' + \text{arc } FF' = 180^\circ$$

$$\text{angle } DOF = 90^\circ$$

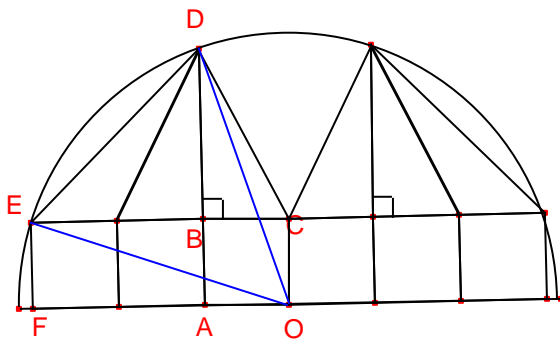
$$DF = 2 \cdot \sqrt{2}$$

$$[\text{reed}] = [\text{DOF}] = 2$$

4806.- La figura està formada per una semicercle de diàmetre 10 i sis quadrats i sis triangles.
 Calculeu l'àrea total ombrejada.

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre 10

Siga el quadrat $ABCO$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga $\overline{BD} = h$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle EFO

$$c^2 + 9c^2 = 25$$

$$c^2 = \frac{5}{2}, c = \frac{\sqrt{10}}{2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle DAO

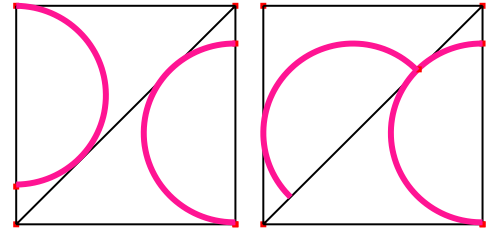
$$c^2 + (c + h)^2 = 25$$

$$h = \sqrt{10}$$

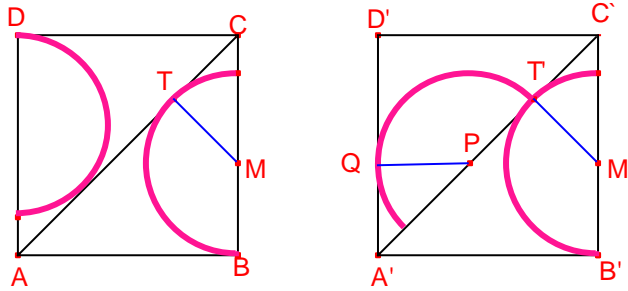
L'àrea ombrejada és:

$$S_{ombrejada} = 6 \cdot c^2 + \frac{1}{2} \cdot 6c \cdot h = 6 \cdot \frac{5}{2} + \frac{1}{2} \cdot \frac{\sqrt{10}}{2} \cdot \sqrt{10} = 30$$

4807.- Els dos quadrats de la figura són iguals.
Els radis de les quatre semicircumferències són iguals

Solució:

Siga el quadrat $A'B'C'D'$ de costat $\overline{A'B'} = 1$

Siga la semicircumferència de centre M' i radi $\overline{M'T'} = \overline{M'B'} = r$

Siga la semicircumferència de centre P i radi $\overline{PQ} = \overline{PT'} = s$

$$\overline{C'T'} = \overline{M'T'} = r$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $C'T'M'$:

$$\overline{C'M'} = r\sqrt{2}$$

$$\overline{C'M'} = 1 - r = r\sqrt{2}$$

$$r = \sqrt{2} - 1$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $A'QP$:

$$\overline{A'P} = s\sqrt{2}$$

$$\overline{PT'} = \sqrt{2} - r - s\sqrt{2} = s$$

$$s = \sqrt{2} - 1$$

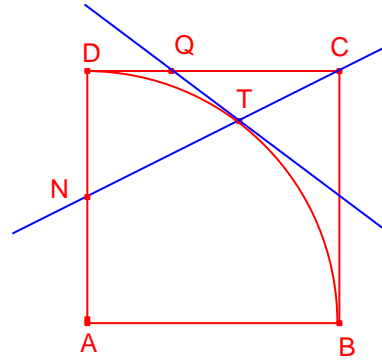
Les quatre semicircumferències tenen el mateix radi.

4808.- La figura està formada per un quadrat $ABCD$, i un quadrant.

Siga $\overline{CQ} = 2 \cdot \overline{DQ}$

T és el punt de tangència de la recta QT i el quadrant

Proveu que $\overline{AN} = \overline{DN}$

Solució:

Siga $\overline{CQ} = \overline{QT} = a$, $\overline{DQ} = 2a$, $\overline{AB} = \overline{AT} = 3a$

Siga $\angle QAT = \alpha$

$\angle CQT = 2\alpha$

$\tan \alpha = \frac{1}{3}$

$\tan 2\alpha = \frac{3}{4}$, $\sin 2\alpha = \frac{3}{5}$, $\cos 2\alpha = \frac{4}{5}$

Siga K la projecció de T sobre \overline{CD}

$\frac{\overline{QK}}{a} = \cos 2\alpha$, $\frac{\overline{KT}}{a} = \sin 2\alpha$

$\overline{QK} = \frac{4}{5}a$, $\overline{KT} = \frac{3}{5}a$

$\overline{CN} = 3a - \left(a + \frac{4}{5}a\right) = \frac{6}{5}a$

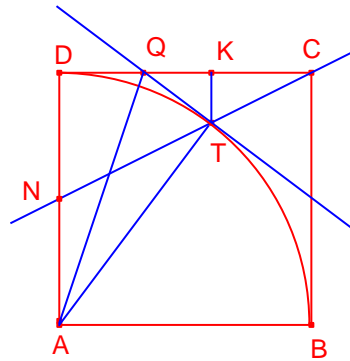
Els triangles rectangles $\triangle NDC$, $\triangle TKC$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$\frac{\overline{DN}}{3a} = \frac{\frac{3}{5}a}{\frac{6}{5}a} = \frac{1}{2}$

$\overline{DN} = \frac{3}{2}a = \frac{1}{2}\overline{AD}$

Aleshores, $\overline{AN} = \overline{DN}$

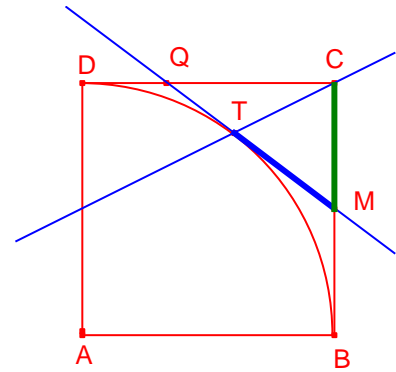

4809.- La figura està formada per un quadrat $ABCD$, i un quadrant.

Siga $\overline{CQ} = 2 \cdot \overline{DQ}$

T és el punt de tangència de la recta QM i el quadrant

Proveu que $\overline{TM} = \overline{CM}$

Solució:

Siga $\overline{CQ} = \overline{QT} = a$, $\overline{DQ} = 2a$, $\overline{AB} = \overline{AT} = 3a$

Siga $\angle QAT = \alpha$

$\angle CQT = 2\alpha$

$\tan \alpha = \frac{1}{3}$

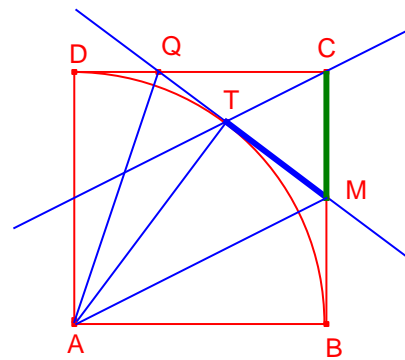
$\angle TAM = 45^\circ - \alpha$

$\tan(45^\circ - \alpha) = \frac{1 - \frac{1}{3}}{1 + \frac{1}{3}} = \frac{1}{2}$

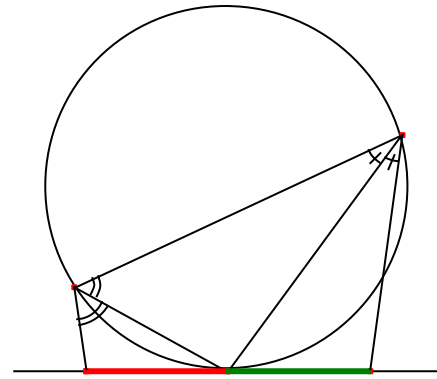
$\overline{TM} = \overline{BM} = \frac{1}{2} \cdot 3a = \frac{3}{2}a = \frac{1}{2}\overline{BC}$

$\overline{DN} = \frac{3}{2}a = \frac{1}{2}\overline{AD}$

$\overline{TM} = \overline{CM}$

4810.- La figura està formada per un triangle inscrit en una circumferència, una recta tangent a la circumferència en un dels vèrtexs del triangle i dues bisectrius. Calculeu la proporció entre les mesures dels segments roig i verd.

Solució:

